

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

NIĞDE İL ÖZEL İDARESİ

2014 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	16

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Niğde İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2014 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Niğde İl Özel İdaresinin 2014 yılı bütçesiyle 32.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 29.750.811,00 TL 2013 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 70.367.778,91 TL ve 15.172.182,00 TL ek ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 147.059.185,82 TL'ye ulaşmıştır.

Niğde İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2014 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2014 YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU		
	Tahmini	Gerçekleşen
Vergi Gelirleri	1.000,00	170,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.795.005,00	2.384.257,69
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	25,00	70.367.778,91
Diğer Gelirler	29.162.971,00	40.683.543,29
Sermaye Gelirleri	41.006,00	1.982.405,00
TOPLAM Öz Gelir	31.999.975,00	45.050.375,98
TOPLAM Genel Gelir	32.000.000,00	115.418.154,89

2014 YILI ÖDENEKLER TABLOSU						
Bütçe Verilen Ödenek	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler	Ek Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
32.000.000,00	29.750.811,00	70.367.778,91	15.172.182,00	147.059.185,82	114.059.185,82	32.754.538,21

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

2014 yılına özgü olarak 6360 sayılı Kanunun geçici 2'nci maddesi ile tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler Nisan 2014 tarihi itibariyle İl Özel İdaresine devredildiğinden bu belediyelerin gelir ve giderleri karşılığı olarak ek bütçe yapılmış, bu gelişme de İl Özel İdaresinin 2014 yılı başındaki bütçe öngörülerini ile yılsonunda gerçekleşen bütçe sonuçları arasında fark oluşmasında etkili olmuştur.

2014 YILI BÜTÇE GİDERLERİ CETVELİ		
	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	3.601.111,00	26.482.435,28
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	471.229,00	3.579.795,79
Mal ve Hizmet Alım Gideri	5.342.650,00	14.977.239,66
Faiz Giderleri	1,00	0,00
Cari Transferler	653.001,00	1.233.070,43
Sermaye Giderleri	18.037.008,00	64.698.911,35
Sermaye Transferi	2.295.000,00	3.087.733,31
Yedek Ödenekler	1.600.000,00	--
TOPLAM	32.000.000,00	114.059.185,82

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Niğde İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Niğde İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2014 yılı denetimi kapsamında Niğde İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı

- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Halen Devam Etmekte Olan Yatırımlara İlişkin Tutarların Eksik Kaydedilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 180'inci maddesinde Yapılmakta olan Yatırımlar Hesabı düzenlenmiştir. Söz konusu madde metninde aynen;

"Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Buna göre bu hesapta yapımı süren maddi duran varlıklar takip edilmekte olup geçici kabulü yapılan maddi duran varlıkların bu hesaptan çıkarılarak (252 Binalar veya 251 Yer Altı ve Yer üstü Düzenleri Hesabı gibi) ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılması gerekmektedir.

Niğde İl Özel İdaresinin 2014 yılı Mizan Dökümü incelendiğinde 258 yapılmakta olan yatırımlar hesabında 7.372.298,44 TL olduğu görülmüştür. Kurumdan alınan bilgilere göre ise 2014 yılı sonu itibariyle devam etmekte olan yatırımlar için ödenen hakediş toplamının 9.048.607,53 TL dir. 258 Yapılmakta olan Yatırımlar Hesabında olması gereken tutar ile mevcut tutar arasında 1.676.309,09 TL fark vardır.

Buna göre devam etmekte olan yatırımlara ilişkin tutarın 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında yer almaması nedeniyle ilgili hesap mevcut durumu doğru olarak yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "2014 sonu itibariyle Mizanında bulunan 258 Yapılmakta olan Yatırımlar hesabı 7.372.298,44 TL'dir. 2014 yılından başlayıp 2015 yılında da devam eden işler için 2014 yılında 9.048.607,53 TL ödeme yapılmıştır. Aradaki 1.676.309,09TL.' lik fark 2014 yılında ihalesi yapılan bazı işlerin 2015 yılını da kapsamaması ancak 2014 yılında yüklenici tarafından işin erken bitirilmesi nedeniyle yükleniciye ödeme yapılmış olmasıdır. Söz konusu fark bu nedenle oluşmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında 2015 yılında bitecek olan yıllara sari işlerin olduğu ancak bu işlerin yüklenici tarafından erken bitirilmesi ve 258 Yapılmakta Olan

Yatırımlar Hesabına yapılan kaydın fazla olması sonucu söz konusu farkın oluştuğu belirtilmiştir. Ancak yıllara sari olduğu halde 2014 yılı içerisinde yüklenici tarafından erken bitirilen işler var ise bulgumuzda da belirtildiği üzere Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 180'inci maddesi gereğince bitirilmiş olan bu işlerin 258 Yapılmakta olan Yatırımlar Hesabından çıkarılarak ilgili hesaplara aktarılmış olması gerekirdi.

Bu durumda 2014 yılı mali tablolarında 258 Yapılmakta olan Yatırımlar Hesabıyla ilgili olarak tespit edilen hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 2: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nu Uyarınca Oluşturulan Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payı Hesabının İl Özel İdaresinin Banka Hesabı Alt Kodlarına Kaydedilerek İzlenmemesi Suretiyle Kurumun Muhasebe Sisteminin Dışında Bırakılması

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesinin 5226 sayılı Kanunla değiştirilen 6 ve 7'nci fıkralarında;

“Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

(Değişik yedinci fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır. Bu miktar; il özel idaresince ve belediyelerce kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il özel idaresine ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve bu pay valinin denetiminde kullanılır. İl özel idarelerince yapılan projeler için kullanılan miktar özel hesabın % 30'unu geçemez.” Denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 102 Banka Hesabı başlıklı 55'inci maddesinde;

“Bu hesap, kurum adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya takas için verilen çeklerden, takas işlemi tamamlananlar ile düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının kaydı için kullanılır.” Denilmektedir.

Hesabın İşleyişi Başlıklı 57/3'üncü maddesinde de “*Kurumun banka hesabına yatırılan veya gelen paralar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak, kaydedilir.*” denilmektedir.

Niğde İl Özel İdaresinde Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payı Hesabı İçin Ziraat Bankasında 5225 nolu Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payı Hesabı açıldığı fakat bu hesabın kurumun 102 Banka Hesabı Alt Kodlarında gözükmediği görülmüştür. Söz konusu hesaba ilişkin yılsonu bakiyesi 632.193,83 TL olup söz konusu tutar kurum muhasebe sistemi dışında olduğundan 102 Banka Hesabı belirtilen tutar kadar eksik gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz TC Ziraat Bankası Niğde Şubesinde Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payı Hesabı adı altında hesap açtırmış olup, açılan bu hesap yönetmelik gereği özel hesap olduğundan İdaremizin tüm bütçe ve muhasebe kayıtlarının tutulduğu muhasebe modülüne dahil edilmemiştir. Söz konusu

hesap, İdaremiz muhasebe modülünde emanet hesaplarına 2015 yılı içerisinde alınarak banka alt hesabı oluşturulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nu Uyarınca Oluşturulan Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Payı Hesabının İl Özel İdaresinin Banka Hesabı Alt Kodlarına Kaydedilerek İzlenmemesi Suretiyle Kurumun Muhasebe Sisteminin Dışında Bırakılması konusunda gerekli işlem veya kayıtların 2015 yılında yapılacağı belirtilmiştir. Bu konuda kurumla mutabakat sağlamakla birlikte, 2014 yılı mali tablolarında 102 Banka Hesabı ile ilgili olarak tespit edilen hatalı durum devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Niğde İl Özel İdaresi'nin 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı ve 102 Bankalar Hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 03.06.2014 tarih ve 2014/6455 sayılı BKK ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte Yapılan Değişiklikler Kapsamında Niğde İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlarla İlgili Yeniden Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında “taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.” hükmü yer almaktadır.

Söz konusu kayıt alınma işleminin bazı esasları adı geçen Yönetmelikte değişiklik yapan 19.06.2014 tarih ve 29035 sayılı R.G.de yayınlanan 03.04.2014 tarih ve 2014 /6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden belirlenmiştir. Bu belirlemelerin bir kısmına “Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler” başlıklı Geçici 1 inci maddede yer verilmiştir. Buna göre;

“ (1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.”

Öte yandan aynı Yönetmeliğin “Cins Tashihlerinin Yapılması” başlıklı değişik 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında ise aşağıdaki hükme yer verilmiştir.

“Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.”

Bu durumda Niğde İl Özel İdaresinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ve emlak vergisi değerleri üzerinden fiili envanterinin yapılmasının, en geç 30.09.2014 tarihi itibarıyla ilgili form ve cetvellere geçirilmesinin ve bu bilgilerin muhasebe kayıtlarının yapılmak üzere muhasebe birimlerine verilerek en geç 01.10.2014 tarihine kadar kayıtlarının yapılmasının Yönetmelik hükümlerinin gereği olduğu anlaşılmaktadır. Bu işlemlere bağlı olarak 31.12.2014 tarihinde de tespit edilen değerler üzerinden Amortisman Hesaplarına kayıt yapılacaktır.

Ancak bu kayıtların yapılmasına temel oluşturmak üzere öncelikle mevcut hesaplarda kayıtlı bulunan taşınmazların 01.10.2014 tarihi itibarıyla 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabında kayıtlı tutarların alacak kaydı ile çıkarılması, toplam tutarın da 500 Net Değer Hesabına borç yazılması gerekmektedir. Aynı şekilde söz konusu taşınmazlara ilişkin amortisman tutarları da 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilerek hesaplardan çıkarılacaktır.

Yönetmelik değişikliği ile ilgili ayrıntılı açıklama Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 tarihinde yayınlanan Taşınmaz Envanteri konulu genel yazısında yer almıştır.

Bu bilgiler ışığında Niğde İl Özel İdaresinin kesin mizan ve bilançosunun incelenmesi sonucunda yukarıda açıklanan işlemlerinin gerçekleştirilmediği görülmüştür. Bu nedenle Kurumun 2014 yılı mali tablolarının 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 500 Net Değer Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesaplarında kayıtlı tutarların mevzuata uygun olarak kaydedilmesi gereken tutarlar olmadığı anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremizin gayrimenkullerin Cins tashihleri yapılmıştır. Söz konusu kayıt alma işleminin bazı esasları adı geçen yönetmelikte değişiklik yapan 19.06.2014 tarih ve 29035 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 03.04.2014 tarih ve 2014/6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden belirlenmiştir. Yapılan bu değişikliklere uygun olarak ve Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler başlıklı Geçici 1' inci maddesi doğrultusunda İdaremiz Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından işlemlere başlanılmıştır. İdaremiz Yönetmelik doğrultusundan mevcut taşınmazlara ait gerekli düzenlemeler yapılmış ve bitirilmiştir. e içişleri taşınmaz modülünün tam olarak çalışmaması nedeniyle muhasebe kayıtları ile tutarsızlık oluşmuştur. 2015 yılında modülün düzenli çalışması durumunda hesaplar arasındaki tutarsızlıkta giderilmiş olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Taşınmazlarla İlgili Yeniden Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması konusunda gerekli işlem veya kayıtların 2015 yılında yapılacağı belirtilmiştir. Bu konuda kurumla mutabakat sağlanmakla birlikte, 2014 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri , 252 Binalar, 500 Net Değer ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesaplarıyla ilgili olarak tespit edilen hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 2: 2013 Yılından Devreden Ödeneklerin, 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabına 150.751,63 TL Eksik Kaydedilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin;

"900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı, Hesabın işleyişi başlıklı 368. Maddesinde: " (1) Gönderilecek bütçe ödenekleri hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1 - Bütçe ile verilen ödenekler bu hesaba borç, 901-Bütçe Ödenekleri Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Mevzuatı gereği önceki yıldan devreden ödenekler bu hesaba borç, 901-Bütçe Ödenekleri Hesabına alacak kaydedilir...

b) Alacak

...

4-Mevzuatı gereği ertesi yıla devreden ödenekler bu hesaba alacak, 901-Bütçe Ödenekleri Hesabına borç kaydedilir...." denilmiştir.

Söz konusu yönetmelik hükümleri uyarınca, 2013 Yılı Bütçe Giderleri Kesin Hesabına göre 29.901.562,63 TL ödeneğin, 2014 yılında önceki yıldan devreden ödenek olarak 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabına borç ve 901 Bütçe Ödenekleri Hesabına alacak yazılması gerekirken, 29.750.811 TL 2013 yılından devreden ödenek kaydedilmekle, 150.751,63 TL eksik ödenek kaydı yapıldığından kurum bilançosunda bu tutarda ödenek eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2013 yılından devreden ödeneklerin toplamı 29.901.562,63TL iken 2014 yılında 2013 yılından devreden ödenek 29.750.811TL olarak kaydedilmiştir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 39. Maddesi hükmü gereğince 2013 yılında imha edilmesi gereken 150.751,63TL’lık ödenek programdan kaynaklanan nedenle program imha etmediğinden 2014 yılı devreden ödenek kısmına eksik girilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabına 150.751,63 TL Eksik Kaydedilmesi konusunda gerekli işlem veya kayıtların 2015 yılında yapılacağı belirtilmiştir. Bu konuda kurumla mutabakat sağlanmakla birlikte, 2014 yılı mali tablolarında 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabıyla ilgili olarak tespit edilen hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 3: 3213 Sayılı Maden Kanununun Devlet Hakkı ve Özel İdare Payı Başlıklı 14'üncü Maddesine Göre Bazı Ruhsat Sahiplerince Söz Konusu Maddede Belirlenen Oranlar Üzerinden Hesaplanacak Payın Devlet Hakkı Olarak Maden İşleri Genel Müdürlüğüne Yatırılması Gerekirken Yatırılmaması, Dolayısıyla Söz Konusu Devlet Hakkından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne İl Özel İdaresi Hesabına Aktarılması Gereken Payların da Aktarılmaması

3213 sayılı Maden Kanununun “Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinde “Devlet Hakkı: Maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısım” şeklinde tanımlanmıştır

Aynı Kanununun 14'üncü maddesine göre Maden İşleri Genel Müdürlüğüne, ruhsat verdiği madenlerle ilgili olarak ruhsat sahiplerince her yıl Nisan ayının sonuna kadar satış bilgi formu verilmesi, satış bilgi formundaki hasılatlara göre de söz konusu 14'üncü maddede

saptanan oranlara göre bulunacak “Devlet Hakkı”nın her yıl Haziran ayı sonuna kadar ruhsat sahipleri tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne yatırılması gerekmektedir.

Aynı Kanunun yine 14'üncü maddesine 10.06.2010 tarih ve 5995 sayılı Kanunla getirilen ek fıkırdaki;

“Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının % 25’i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine, % 25’i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, % 50’si de Hazine hesabına yatırılır.”

denilerek madenlerden sağlanacak “Devlet Hakkı”nın kamu gelirleri olarak nasıl pay edileceği açıklanmıştır.

Devlet Hakkı kapsamındaki il özel idaresi paylarının doğru yatırılıp yatırılmadığının tespiti için Maden İşleri Genel Müdürlüğünden Niğde iline ait veriler temin edilerek İl Özel İdaresi Gelir Müdürlüğü ile Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü verileri ile karşılaştırılmıştır. Niğde İl Özel İdaresine aktarılması gereken 2014 yılı maden payı alacağı tahakkuku 905.399,81 TL ve tahsilâtı 722.885,66 TL şeklinde olup, yatırılmayan maden payı alacağı toplamının 182.514,15 TL olduğu anlaşılmıştır. Niğde İl Özel İdaresinin maden payı alacağı olarak tahsil edilemeyen söz konusu tutar nedeniyle yıl içinde ve yılsonunda düzenlenecek mali tablolardaki gelir hesapları etkilenmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2014 yılında tahakkuk ettirilen idaremiz payının 905.399,81 TL olduğu tespit edilmiştir. Ancak, Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından İdaremize 722.885,66TL yatırılmıştır. Aradaki fark olan 182.514,15 TL lık kısım ise Maden işletmesi yapan bazı ruhsat sahiplerinin yatırmadığı tespit edilmiştir. Maden İşleri Genel Müdürlüğü maden payını yatırmayan ruhsat sahiplerine gerekli işlemlerin yapılarak İdaremize yatırılmasını sağlayacaklarını belirtmişlerdir." denilmektedir.

Sonuç olarak Devlet hakkından Maden İşleri Genel Müdürlüğünce İl Özel İdaresi hesabına aktarılması gereken payların aktarılmaması konusunda söz konusu tutarın 2015 yılında tahsil edileceği ve gerekli işlem veya kayıtların 2015 yılında yapılacağı belirtilmiştir. Gelecek dönemde takip edilmesi uygun olur.

BULGU 4: Kurumun Kiraya Verilen Gayrimenkulleri Bulunduğu Halde, Bunu Kayıt Altına Alan Hesapların Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin;

99 Diğer nazım hesaplar, 990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabı başlıklı 410/A Maddesinde: "(1) Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır."

Hesabın işleyişi başlıklı 410/B Maddesinde: "(1) ...

a) Borç

1 - Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir." denilmiştir.

Bu hükümlere göre, kiraya verilen gayrimenkullerin 990 ve 999 hesaplara kaydedilmesi gerekmektedir. Oysa kiraya verilen gayrimenkullerin kira bedelleri ile ilgili tahakkuk işlemleri yapılmakta, ancak kiraya verilen gayrimenkullerin kayıtlı değerleri ile ilgili bilgiye ulaşılamamaktadır.

Kiraya verilen gayrimenkullerin bilgi verme amaçlı tutulan nazım hesaplara kaydedilmemesi, elde edilen kira geliri için ne kadar önemde bir varlığın bu işte kullandığı hakkında bilgi sahibi olunmasına imkan vermemektedir. Bu husus Taşınmazlar hesap alanını etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremizin kiraya verilen gayrimenkullerin bilgi verme amaçlı tutulan nazım hesaplara işlenmemesinin sebebi; Söz konusu gayrimenkullere ait bilgiler ecişleri modülünde uygulamaya girmiş ancak modülün tam anlamıyla çalışmaması nedeniyle bilgi verme amaçlı tutulan nazım hesaplara kaydedilememiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumun Kiraya Verilen Gayrimenkulleri Bulunduğu Halde, Bunu Kayıt Altına Alan Hesapların Kullanılmaması konusunda gerekli işlem veya kayıtların 2015 yılında yapılacağı belirtilmiştir. Bu konunun izleyen dönemlerde takip edilmesi uygun olur.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ 2014 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF	Cari Yıl 2014		PASİF	Cari Yıl 2014	
		YTL			YTL
1 DÖNEN VARLIKLAR	58.865.979,92		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		16.985.783,61
10 HAZİR DEĞERLER	48.893.731,90		32 FAALİYET BORÇLARI		0,00
102 BANKA HESABI	48.893.731,90		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		0,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		16.034.533,77
12 FAALİYET ALACAKLARI	0,00		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		1.389.745,39
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00		333 EMANETLER HESABI		14.644.788,38
14 DİĞER ALACAKLAR	0,00		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		951.249,84
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00		360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		868.657,72
15 STOKLAR	9.359.121,14		361 ÖDENECEKSOSYALGÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		70.765,81
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	9.359.121,14		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI		11.826,31
16 ÖN ÖDEMELER	613.126,88		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		0,00
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00		43 DİĞER BORÇLAR		0,00
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00		438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI		0,00
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	613.126,88		5 ÖZ KAYNAKLAR		130.971.105,10
2 DURAN VARLIKLAR	89.090.908,79		50 NET DEĞER		102.059.263,21
22 FAALİYET ALACAKLARI	2.418.904,00		500 NET DEĞER HESABI		102.059.263,21
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	2.418.904,00		51 DEĞER HAREKETLERİ		-36.566,64
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	1.482.673,27		511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI		0,00
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	1.482.673,27		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		-36.566,64
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	85.189.331,52		57 GEÇMİŞ YILLAROLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		38.687.336,20
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.535.745,86		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		38.687.336,20
251 YERALTI VEYERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	55.946.725,55		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-37.291.165,68
252 BİNALAR HESABI	4.117.370,27		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)		-37.291.165,68
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	12.003.796,15		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		27.552.238,01
254 TAŞITLAR HESABI	6.138.634,87		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		31.561.450,35
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	1.691.676,98		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		-4.009.212,34
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-3.616.916,60		PASİF TOPLAMI		147.956.888,71
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	7.372.298,44				
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00				

260 HAKLAR HESABI	168.243,93
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-168.243,93
AKTİF TOPLAMI	147.956.888,71

NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2012		2013		2014
			TL	Kr	TL	Kr	
630	01	Personel Giderleri	18.218.743	68	23.238.628	76	26.482.435,28
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	2.508.602	69	2.922.407	86	3.579.795,79
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	11.174.320	82	12.467.319	91	11.369.875,41
630	05	Cari Transferler	302.772	43	420.617	37	506.424,45
630	07	Sermaye Transferleri	2.080.089	50	89.028.690	02	30.857.940,02
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri					79.708,09
630	13	Amortisman Giderleri					3.621.636,60
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri			34.350.294	83	10.314.107,15
630	99	Diğer Giderler					1.490.493,09
GİDERLER TOPLAMI (A)			34.284.529	12	162.427.958	75	88.302.415,88

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2012		2013		2014
			TL	Kr	TL	Kr	
600	01	Vergi Gelirleri					170,00
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.098.109	79	2.901.245	43	4.803.161,69
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	48.855.164	28	102.712.716	24	70.367.778,91
600	05	Diğer Gelirler	22.030.591	25	25.115.243	26	40.683.543,29
GELİRLER TOPLAMI (B)			72.983.865	32	130.729.204	93	115.854.653,89
FAALİYET SONUCU			-38.699.336	20	31.698.753	82	27.552.238,01

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>